

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33346
Nom	Psicologia clínica
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	4	Altres casos

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau Psicologia	45 - Psicologia Clínica	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ETCHEMENDY KASTEN, ERNESTINA	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics

RESUM

Psicologia Clínica és una assignatura optativa dins de l'itinerari "Introducció a la Psicologia Clínica i de la Salut" que s'imparteix a quart curs de Grau de Psicologia. Els seus 4.5 crèdits de caràcter teòrico-pràctic s'imparteixen al llarg d'un semestre.

L'alumne tindrà l'oportunitat d'adquirir els coneixements bàsics que, al costat dels impartits en assignatures com Avaluació Psicològica, de segon curs, Intervenció i Tractaments Psicològics, i Psicopatologia, impartides en tercer curs, i Psicologia Clínica Infanto juvenil, de quart curs, li proporcionaran una base sòlida per al desenvolupament de la seva formació com a professional de la Psicologia Clínica i de la Salut. La assignatura formarà l'alumnat en l'adquisició de destreses i competències per avaluar, diagnosticar i tractar de manera eficaç els diferents trastorns i problemes psicològics, utilitzant procediments basats en l'evidència empírica, que, al seu torn, està basada, també, en la pràctica clínica.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

És recomanable que l'alumne hagi cursat les troncal d'Avaluació Psicològica, Psicopatologia, i Tractaments Psicològics.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1319 - Grau Psicologia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Ser capaç de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió
- Saber triar les tècniques d'intervenció psicològica adequades per a aconseguir els objectius
- Ser capaç d'utilitzar estratègies i tècniques per a involucrar en la intervenció els destinataris
- Saber aplicar estratègies i mètodes d'intervenció bàsics sobre els destinataris: consell psicològic, assessorament, negociació, mediació...
- Ser capaç de mesurar i obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions
- Saber analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Ser capaç d'elaborar informes orals i escrits.
- Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi

- Promoure i incidir en la salut, qualitat de vida i benestar dels individus, grups, comunitats i organitzacions.
- Capacitat per a treballar en equips de caràcter interdisciplinari.
- Saber valorar l'actuació personal i conèixer les pròpies competències i limitacions.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

L'alumnat coneixerà els fonaments bàsics per integrar l'avaluació, diagnòstic i tractament dels problemes i trastorns psicològics més rellevants en l'actualitat, segons la literatura científica, de manera que s'exercitarà en l'ús de procediments i instruments d'avaluació, per al diagnòstic, així com de l'aplicació d'intervencions, teràpia i tractaments psicològics. L'alumnat aprendrà a resoldre casos clínics, a prendre de decisions terapèutiques i a resoldre dilemes terapèutics.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ A LA PSICOLOGIA CLÍNICA

Tema 1. Història de la Psicologia Clínica.

- 1.1. Origen de la Psicologia Clínica
- 1.2. Psicologia Clínica i professió

Tema 2. Definició i conceptes de la Psicologia Clínica. Tractaments basats en l'evidència.

- 2.1. Definició i disciplines clíniques.
- 2.2. Necessitat i obligació de basar els tractaments en l'evidència. Guies Clíniques

2. APLICACIONS

Tema 3. Els trastorns d'ansietat: avaluació i tractaments.

- 3.1. Avaluació
- 3.2. Models i Tractaments

Tema 4. Trastorns depressius i bipolars: avaluació i tractaments.

- 4.1. Avaluació
- 4.2. Models i Tractaments

Tema 5. Els trastorns relacionats amb traumes i estressors: avaluació i tractaments.

- 5.1. Avaluació
- 5.2. Models i Tractaments

Tema 6. Els trastorns de l'espectre obsessivocompulsiu: avaluació i tractaments.

- 6.1. Avaluació
- 6.2. Models i Tractaments

Tema 7. Els trastorns somatomorfs: avaluació i tractaments.

7.1. Avaluació

7.2. Models i Tractaments

Tema 8. La psicopatologia de l'espectre de les psicosis: avaluació i tractaments

8.1. Avaluació

8.2. Models i Tractaments

Tema 9. Trastorns alimentaris: avaluació i tractaments

9.1. Avaluació

9.2. Models i Tractaments

Tema 10. Els trastorns de la personalitat: avaluació i tractaments

10.1. Avaluació

10.2. Models i Tractaments

Tema 11. Altres trastorns mentals i del comportament: avaluació i tractaments.

11.1. Els trastorns relacionats amb el control d'impulsos.

11.2. Els trastorns relacionats amb substàncies i altres trastorns addictius

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	6,00	0
Estudi i treball autònom	25,00	0
Lectures de material complementari	5,50	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	2,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	2,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

La docència s'impartirà a través d'un sistema de classes presencials, de caràcter teòric i pràctic. Així mateix, es complementa en les hores no-presencials, amb la realització de seminaris-tallers i altres activitats proposades pels professors, de treballs, on es fomenta el treball autònom i en grup.

Les activitats més utilitzades serien: l'acompliment de papers, per entrenar en l'ús de procediments clínics, l'estudi de casos, l'aprenentatge basat en problemes, la presa de decisions terapèutiques i la resolució de dilemes terapèutics.

En les tutories, els professors guiaran l'alumnat en la construcció del seu coneixement. El orientaran en l'elaboració dels treballs, resoldran els dubtes o dificultats relacionades amb la matèria.

En l'aprenentatge en grup amb el professorat s'utilitzarà el model de classe magistral, sobretot en les classes teòriques. Així mateix, s'indicarà a l'alumnat aquells recursos més recomanables per a la preparació posterior del tema en profunditat.

L'estratègia utilitzada en les sessions pràctiques i seminaris és el treball en grups petits.

Les tutories es faran individualment i en grups petits per resoldre problemes, dirigir treballs, etc. Si és possible, s'utilitzarà el fòrum de l'Aula Virtual per facilitar les consultes i aclariments que puguin interessar als grups de treball.

L'ús de dispositius mòbils, tauletes i ordinadors portàtils estarà a la disposició de la metodologia docent proposada per cada professor/a.

AVALUACIÓ

SISTEMES D'AVLUACIÓ

L'avaluació estarà en funció dels següents apartats tant en primera como en segona convocatòria.

SE1. Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves escrites (70%). Es podrà recuperar l'examen en 2a convocatòria.

SE2. Presentació escrita d'informes sobre estudi i anàlisi de casos clínics (20%). Cada cas suposa el 10% de la qualificació final. Es podrà recuperar la qualificació de l'informe en 2a convocatòria.

SE.3 Participació activa en les activitats de classe, seminaris i tallers, participació en tasques d'investigació, i motivació per la qualitat dels resultats de l'aprenentatge (10%). Es podrán recuperar en 2a convocatòria.

REQUISITS MÍNIMS

Per a superar l'assignatura en 1a o 2a convocatòria caldrà aconseguir un domini mínim del 50% en cadascun dels apartats d'avaluació. És a dir, l'alumne ha de:

- (1) Superar l'examen, amb un mínim del 50% de la màxima puntuació possible (3,5 sobre 7).
- (2) Realitzar i superar l'informe obligatori (qualificació mínima d'1 sobre 2).
- (3) Realitzar i superar les activitats de classe (qualificació mínima de 0,5 sobre 1).

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Per superar l'assignatura serà necessari aconseguir un domini mínim del 50% en cadascun dels apartats d'avaluació.

Només se sumaran els diferents apartats previstos en l'avaluació quan es superin els requisits mínims establerts per a cada un d'ells.

Si no s'aprova en primera convocatòria el corresponent a l'apartat primer de l'epígraf d'AVALUACIÓ, es guardaran per a la segona convocatòria els punts obtinguts als altres apartats.

El nombre d'activitats i la data de realització seran establides pel professor al llarg del curs. Aquestes activitats podran tenir un caràcter individual o grupal i han de comprendre continguts de la guia docent.

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda estan sotmeses a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb aquesta, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens
- De 5 a 6.9: aprovat
- De 7 a 8.9: notable
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent amb Matrícula d'Honor

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en PRIMERA CONVOCATÒRIA d'acord amb les següents regles:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no arriba requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'assoleixen aquests requisits en algun dels restants apartats, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat per el que no supera l'assignatura

En SEGONA CONVOCATÒRIA, es procedirà d'acord amb les següents regles:

- Només és possible la opció NO PRESENTAT, quan no s'hagi presentat a més d'un dels apartats d'avaluació, incloent entre aquests el de major ponderació.
- Si hi ha qualificacions en tots els apartats d'avaluació i no es compleixen requisits mínims en algun d'ells, constarà SUSPENS i la nota en base 10 corresponent a l'apartat que no s'ha superat. Si fos més d'un apartat el no superat, constarà la màxima nota dins el suspens en base 10.
- Si no se supera algun o diversos dels requisits mínims i cal un apartat d'avaluació, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat no superat.
- Si es superen dos apartats d'avaluació i ha un tercer en el qual no s'han presentat evidències d'avaluació, es farà constar SUSPENS i, com a qualificació, la mitjana de puntuacions sent 0,0 la part no presentada (màxim possible 4.9).
- Si se supera la prova de major ponderació, però falten evidències en un o diversos dels apartats restants, constarà SUSPENS. Es sumaran les parts i: a) si la suma és inferior a 5, es farà constar tal resultat; b) si la suma és superior a 5, es farà constar 4.9.

MATRÍCULA D'HONOR

La qualificació final i la concessió d'una matrícula d'honor, es basaran, a més de en les qualificacions de l'examen, els treballs individuals i en grup, les activitats, l'assistència i participació en classe, així com l'assistència a tutories. D'acord amb L'article 17 (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017), la menció de matrícula d'honor (MH) pot ser atorgada a l'estudiant que haja obtingut una qualificació igual o superior a 9.0, i per estricta ordre de nota en l'acta de qualificació.

NOTA RELATIVA A PLAGIS

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetrà seguidament als procediments disciplinaris oportuns.

Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzin o en documents oficials de la universitat.

En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup per tal de verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar la verificació, suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- American Psychiatric Association [APA] (2014). DSM-5. Manual Diagnóstico y Estadístico de los Trastornos Mentales. Madrid: Editorial Médica Panamericana.
- Caballo, V.E. (Ed.) (2005). Manual para la evaluación clínica de los trastornos psicológicos: estrategias, habilidades, problemas infantiles y de ansiedad. Madrid: Pirámide
- Caballo, V. E. (Ed.). (2008). Manual para el tratamiento cognitivo-conductual de los trastornos psicológicos (Vol. 1). Siglo Veintiuno de España. Signatura Biblioteca UV: PEm159.97MAN
- Caballo, V.E., Salazar, I.C., & Carrobles, J.A.I. (2014). Manual de psicopatología y trastornos psicológicos. Madrid: Pirámide.
- Muñoz, M. (2003). Manual práctico de evaluación psicológica clínica. Madrid: Síntesis. Programa de Guías de Práctica Clínica en el Sistema Nacional de Salud:
<http://www.guiasalud.es/web/guest/gpc-sns>
- Pérez-Álvarez, M.J., Fernández-Hermida, R., Fernández-Rodríguez, C., & Amigo-Vázquez, I. (Eds.) (2003). Guía de tratamientos psicológicos eficaces 1. Adultos. Madrid: Pirámide
- Rodríguez-Testal, J.F y Mesa, P. (Coords) (2011). Manual de psicopatología Clínica. Madrid: Pirámide.
- Fonseca-Pedrero, E. (coord.) (2021). Manual de tratamientos psicológicos. Adultos. Pirámide
- Barlow, D. H., Farchione, T. J., Fairholme, C. P., Ellard, K. K., Boisseau, C. L., Allen, L. B., Ehrenreich-May, J., Osma, J., y Crespo, E. (2015). Protocolo unificado para el tratamiento transdiagnóstico de los trastornos emocionales: Manual del terapeuta y Manual del paciente. Alianza Editorial.

Complementàries

- Labrador, F.J., & Crespo, M. (2012). Psicología clínica basada en la evidencia. Madrid: Pirámide
- Haynes, S., Godoy, A., & Gavino, A. (2011). Cómo elegir el mejor tratamiento psicológico. Madrid: Pirámide.

Labrador, F.J., Echeburúa, E., & Becoña, E. (2000). Guía para la elección de tratamientos psicológicos efectivos. Hacia una nueva psicología clínica. Madrid: Dykinson.

Psicothema (2001): Monográfico sobre tratamientos psicológicos eficaces. Volumen 13, nº 3.

Labrador, F.J. (Ed.) (2011). Situaciones difíciles en terapia. Madrid: Pirámide.

Bulbena, A., Berrios, G., Fernández de Larrinosa, P. (2000). Medición clínica en psiquiatría y psicología. Barcelona: Masson.

Muñoz, M., Roa, A., Pérez, E., Santos-Olmo, A. y De Vicente, A. (2002). Instrumentos de evaluación en salud mental. Madrid: Pirámide.

Belloch, A., Sandín, B., y Ramos F. (Eds.) (2009). Manual de Psicopatología (2ª edición). Vols I y II. Madrid: McGraw Hill Interamericana.

- Vallejo, M.A. (1998). Manual de Terapia de Conducta. Vol. I y II. Madrid: Dykinson.
- Barlow, D.H., y Durand, V.M. (2003). Psicopatología. Madrid: Thomson.